

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Székács, Magyar, Venczúr és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek dr. Baranovszky György ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. november 4. napján kelt 6.G.40.941/2003/88. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés és az alperes részéről benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.790.650,- (Négymillió-hétszázkilencvenezer-hatszázötven) Ft tőkét, és ennek 2003. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1.049.020,- (Egymillió-negyvenkilencezer-húsz) Ft első- és másodfokú perköltséget; a viszontkeresetet elutasító rendelkezését helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Fővárosi Bíróságra 2003. augusztus 15-én benyújtott keresetében előadta, hogy 1998. szeptember 30-án az alperessel vállalkozási szerződést kötött, amelyben az általa importált vagy kiskereskedők részére értékesített háztartási készülék szerviz ellátásáról rendelkeztek. Az alperes garancia átalánydíjazás ellenében azt vállalta, hogy az általa beszerzett alkatrészekkel, részegységekkel a meghibásodott készülékeket kijavítja, vagy ha nem javítható, illetve a jogszabály

előírása alapján a fogyasztót csere illeti meg, akkor csereutalványt állít ki, mely birtokában a vásárló cserekészüléket kérhet, vagy a megvásárolt, meghibásodott készülék árát a kiskereskedő részére visszatérítette. A kiskereskedőnek a felperes ezt az összeget megtérítette. Az átvett, nem javítható készülékek az alperesnél, illetőleg a vele szerződéses kapcsolatban álló szervízhálózatban maradtak. Ezek bekerülési árát az alperes tartozott a szerződés V/7. pontja alapján a részére megfizetni. A nem javítható készülékek alkatrészeit az alperes saját belátása szerint használhatta fel.

A szerződés IV. pontja a felek együttműködéséről és az alkatrészellátásról rendelkezett. A szerződésben a garanciaátalány díjazását a nettó nagykereskedelmi ár 2,3 %-ban határozták meg, amit 2002. június 3-tól közös megegyezéssel 2,4 %-ra módosítottak.

A szerződésben rögzítették a felek a széria hiba fogalmát, amely szerint, ha azonos termék több mint 10 %-nál ugyanazon hiba miatt válik a javítás szükségessé, akkor a 10 % feletti javítások teljes költségét a megrendelő viseli.

A felek közötti kapcsolat 1998. októberétől 2001. közepéig rendezetten és mindkét fél számára elfogadhatóan, szerződésszerűen működött mindaddig, amíg a D által gyártott tévékészülékek belföldi forgalomba hozatalára nem került sor. Az alperes ezeket a készülékeket rendkívüli mértékben cserélte le, ezek ellenértékét azonban nem térítette meg a vállalkozási szerződés V/7. pontja alapján. Mindezek alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 5.800.078,- Ft tőke és ennek a fizetési határidő lejártát követő időponttól évi 11 %-os mértékű késedelmi kamatainak a megfizetésére, amely összeg az alperes által kiállított csereutalványoknak megfelelően kiadott készülékek nagykereskedelmi ára. A készülékek ellenértékére vonatkozóan a keresetleveléhez 15 db számlát csatolt.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte tekintettel a beszámítási kifogására, amelynek összegszerűségét eredetileg 14.033.645,-Ft-ban jelölt meg. A beszámítási kifogása körében az AC 28G100ST típusú készülék vonatkozásában konstrukciós hibára, míg az AC 20C5T, valamint az AC 103 típusú készülékek széria hibájára hivatkozott, melynek költsége a szerződés szerint a felperest terheli. Ezen túlmenően a vállalkozási szerződés VI/1. pontjának megfelelően nem biztosította a részére a 100 db készülékenkénti 8 db főalkatrészt.

A három termék vonatkozásában az alperes bizonyítási indítványának megfelelően igazságügyi szakértő kirendelésére került sor. D K igazságügyi szakértő meghatározta a konstrukciós hiba és a széria hiba fogalmát. Az AC 20C5T típusú készülék vonatkozásában konstrukciós hibát állapított meg, mivel a tárolt program spontán átíródhat annak ellenére, hogy a gyártási dokumentáció szerinti alkatrészekkel és módon gyártották le a készüléket. Az AC 103 típusú CD-s rádiómagnó vonatkozásában arra a következtetésre jutott, hogy a CD fejnél előfordult 9,5 %-os hibaarány nagyságrendekkel magasabb, mint az ilyen elektromechanikus alkatrészekre elfogadott meghibásodási ráta, ezért a típushiba fennállása teljes bizonyossággal megállapítható. A kérdéses alkatrész galvanizálására vonatkozó gyártási dokumentáció már nem áll rendelkezésre és

nem szerezhető be, ezért a hiba egyaránt lehet konstrukciós hiba vagy széria hiba is, ennek utólagos eldöntése már nem lehetséges. A szakértő szerint az AC 20C5T típusú készülék konstrukciós hibáinak a kijavításánál az alperesnek összesen nettó 729.052,- Ft, az AC 103 típusú készülékek hibáinak kijavításával az alperesnek összesen nettó 154.557,- Ft költsége merült fel.

Az AC 28G100ST készülék vonatkozásában a szakértő megállapította, hogy a gyártási dokumentáció a l802 optikai csatolóra LTV-817 C típusjelű alkatrészt ír elő, ezzel szemben a forgalmazott készülékekbe Cosmo 1010 típusjelű alkatrész lett beépítve, amelynek az átviteli tényezője kisebb, és ez az eltérés vezet a hibához. A fennálló hiba szériahiba, amely egyértelműen megállapítható. Ebből a típusból 130 db készülék került értékesítésre, az azonos hibával javított készülékek száma 23 db volt. Ezen készülék vonatkozásában az alperesnek a szériahiba kijavításával összesen nettó 180.034,- Ft költsége merült fel, amiből a 10 % feletti javítási költség nettó 78.490,- Ft.

Megállapította továbbá a szakértő, hogy a szerződés VI/1. pontjában kikötött átalánydíjon felül 100 db készülékenként 8 db főalkatrész ingyenes biztosítása reálisnak fogadható el.

A felperes a szakvéleményre tett észrevételében az AC 28G100ST készülékre vonatkozóan a szériahiba megállapítását szakszerűnek tartotta, az AC 20C5T konstrukciós hiba megállapítását vitatta, az AC 103 típusú készüléknél nem kifogásolta a megállapított hibajelenséget, ugyanakkor előadta, hogy ezzel kapcsolatban az alperesnek költsége nem merülhetett fel, mivel az általa megrendelt alkatrészt tőle nem vitte el. Az igazságügyi szakértőnek az összecszerülésre vonatkozó megállapításait eltúlzottnak tartotta, mindezekre tekintettel kérte a szakvélemény kiegészítését.

Az alperes a igazságügyi szakvéleményre tett észrevételében előadta, hogy a kirendelt igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat elfogadja, abból megállapítható, hogy a beszámítási kifogás alapja megalapozott, mivel a készülékeknél konstrukciós, széria- hibát állapított meg a szakértő.

Az AC28G100ST készülék vonatkozásában előadta, hogy a felperes 130 db-ot értékesített, ebből 28 db készülék esetében került sor csereutalvány kiállítására. Mivel ez a termék széria hibás volt, ezért a 10 % feletti javítások teljes költsége a felperest terheli, amely a szakértő által megállapítottan 98.113,- Ft volt, ezen tőke és kamatai erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő a szerződés IV/4. pontja alapján. Ugyanezen készülékkel kapcsolatban előadta, hogy a széria hibára tekintettel a 10 % feletti részre 25 db készülék vételárának, azaz 3.015.625,- Ft tőke és kamatai vonatkozásában beszámítási kifogást terjesztett elő a szerződés IV/4. pontja alapján.

Az AC20C5T típusú készülékeknél megállapított konstrukciós hiba miatt a javítási költségként felmerült összesen 911.315,- Ft tőke és kamata erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő a szerződés V/5. pontjára tekintettel. A felperes 1.620 db készüléket értékesített, amiből 46 db készülék esetében került sor csereutalvány kiállítására. Ezen 46 db cserekészülék esetén a 10 % feletti részt nem kell figyelembe venni, így az alperesnek a 46 db készülék teljes ára vonatkozásában

összesen 1.896.500,-Ft tőke és kamataira beszámítási igénye merült fel ugyancsak a szerződés V/5. pontja alapján.

Az AC 103 típusú készülékről a szakértő azt állapította meg, hogy azok típushibásak, ezért javítási költségként összesen 193.196,- Ft tőke és kamatai, valamint az 51 db készülék után csereutalványok ellenértékeként 465.000,- Ft tőke és kamatai erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő a szerződés IV/4. pontja alapján, így összes igénye a beszámítási kifogás körében 6.880.749,- Ft.

Egyúttal viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a kirendelt igazságügyi szakértői vélemény 1. számú mellékletében foglaltakra tekintettel a 100 db készülékenként 8 db főalkatrész ingyenes alperes részére történő átadására kérte kötelezni a felperest a Ptk. 277. § (1) bekezdés, 280. § és 288. §-ai alapján.

A 2005. szeptember 22-én tartott tárgyaláson került sor az igazságügyi szakértő meghallgatására, aki a szakvéleményét teljes egészében fenntartotta.

Ezt követően az alperes a viszontkeresete összegszerűségét úgy módosította, hogy az általa mellékletként csatolt öt készülék tekintetében kérte az alkatrészek kiadását, amelynek értéke összesen 350.000,- Ft.

A felperes a 41. sorszámú előkészítő iratában az AC 28G100ST típusú készülék vonatkozásában elismerte, hogy az szériahibás, ezért a 10 % feletti javítási költségként felmerült 98.113,- Ft-tal csökkentette az igényét, és azt 5.701.965,- Ft és ennek 2003. március 1. napjától a Ptk. 301/A. §-a szerint számított késedelmi kamatai megfizetésére módosította. Az ezen készülékkel kapcsolatos vételárra vonatkozó alperesi beszámítási igényt megalapozatlannak tartotta, mert a csereutalvánnyal kiváltott készülékek vételárát éppen az alperesnek kellene a részére megfizetni.

Az AC 20C5T típusú televíziónál a szakértő a meghibásodás arányát 9,2 %-ban állapította meg, ezért javítási költség a felperest nem terheli, a teljes vételárra vonatkozó igénye is megalapozatlan az alperesnek.

Az AC 103 típusú CD-s rádiómagnóval kapcsolatban felmerült javítási költséget beszámítási igényként nem fogadta el, mivel a konstrukciós hibát az alperesnek kell bizonyítania, elfogadhatatlan a csereutalvány ellenértékére vonatkozó igénye is.

Kérte a viszontkereset elutasítását is, mert álláspontja szerint a szerződést tévesen értelmezte az alperes, az nem illeti meg. Ezen túlmenően életszerűtlen is az alperes 8 fődarabra vonatkozó igénye, mivel a csereutalvánnyal kiváltott készülékek az alperes tulajdonába kerültek, aki azokból a főalkatrészeket a javításhoz felhasználhatta. Az alperesnek a főalkatrészek ingyenes biztosítására vonatkozó igénye szerződésellenes, függetlenül attól, hogy a szakvélemény ezt nem tekintette túlzottnak.

A felperes a 2008. február 11-én tartott tárgyaláson elektronikai, híradástechnikai szakértő kirendelését kérte a beszámítási kifogás és viszontkereset ellenbizonyítására.

Az alperes a 67. sorszámú előkészítő iratában továbbra is kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását.

A beszámítási kifogással kapcsolatban előadta, hogy a csatolt számlák és a szállítóegyenleg kimutatása szerint, a felperes által nem vitatottan kifizette a számlákon külön megjelölt, a perben érintett termékek utalvány ellenértékét. A szakértői vélemény szerint azonban ezeket nem kellett volna kifizetnie. A beszámítási kifogással érintett három típusú készülék vonatkozásában a szakértői vélemény alapján ezek vételárának, azaz 2.685.000,- Ft-nak a beszámítását kérte. Állítása szerint a csatolt szállító egyenlegből kiderül, hogy ezek kifizetésére sor került. Ezen kívül a három készülék után a korábban meghatározott összegű javítási költségre is igényt tartott beszámítási kifogásként. Előadta továbbá, hogy a felperes által a keresetben megjelölt 1205 számlából a csatolt egyenleg alapján összesen nettó 1.500.625,- Ft kifizetésre került. A három készülék típus után összesen 5.388.249,- Ft-ot fizetett ki a felperesnek. A számlák alapján nem tartozik az 1205, 1208, 1358, 13, 102, 169, 219, 366 számú számlákon megjelölt, a beszámítási kifogással érintett három típusú termékek csereutalványának ellenértékével. Mindezek alapján megállapítható, hogy a felperesi követelésben szereplő összegek között 1.694.375,- Ft jogalap nélküli.

A felperes a 69. sorszámú előkészítő iratában új szakértő kirendelését kérte és hozzá kérdések feltevését indítványozta. Ezt a 76. sorszámú előkészítő iratában úgy módosította, hogy kizárólag egy kérdésben kérte a szakértő nyilatkozatát. A kirendelt F I igazságügyi szakértő a szakvéleményében megállapította, hogy az AC 20C5G3T televízió készülék azon hibáját, hogy a készülék nem reagál vagy rosszul reagál a távszabályozó utasításaira az okozza, hogy valamilyen zavarforrás átírja az IS24C16-3 (vagy más hasonló) EEPROM utasításrendszerét. Ezen zavar feltehetően a készülék sorkfrekvenciás teljesítmény fokozatából ered. A hibát konstrukciós hibának minősítette. A felperes észrevételére tett 83. sorszámú szakértői vélemény kiegészítésében az igazságügyi szakértő a szakvéleményét változatlanul fenntartotta.

A felperes a 87. sorszámú előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy a szakvélemény kiegészítésével a tények és a szakvélemény közötti ellentmondás nem került feloldásra és a teljes folyamatra kezdeményezte új szakértő kirendelését.

A 2008. november 4-én tartott tárgyaláson sor került F I igazságügyi szakértő meghallgatására, aki továbbra is fenntartotta a szakvéleményét; a felperesnek ezt követően további bizonyítási indítványa nem volt.

A Fővárosi Bíróság ugyanezen a napon meghozott 6.G.40.941/2003/88. számú ítéletében a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 481.300,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felek a Ptk. 389. §-a szerinti vállalkozási szerződést kötöttek. A per eldöntése érdekében igazságügyi szakértői bizonyítást folytatott le, a beszerzett szakértői véleményeket aggálytalannak találta, ezért azokat ítélezése alapjául elfogadta. F I szakértő a perbeli készülékek

hibájának okát aggálytalanul, hitelt érdemlően meghatározta, e hiba konstrukciós hibának minősül. A szerződés V/5. pontja értelmében a készülék konstrukciós hiányosságainak következményei a megrendelőt terhelik. Mivel a konstrukciós hiányosság aggálytalanul megállapítható volt, ezért a felperes elszámolási igénye megalapozatlannak bizonyult, mivel az ebből eredő anyagi következmények megtérítését nem követelheti az alperestől, azt a szerződés alapján ő köteles viselni. Mindezekre tekintettel a keresetet elutasította. A kereset elutasítása értelemszerűen a beszámítási kifogás elbírálását is szükségtelenné tette.

A viszontkeresettel kapcsolatban úgy értelmezte a peres felek szerződését és annak VI/1. pontját, hogy a főalkatrész biztosításának kötelezettsége a felperest csak az ellenérték megfizetése esetében terhelte az alperessel szemben a szerződés fennállta alatt, ingyenesen ezek biztosítása nem volt a kötelezettsége. Mivel az alperes nem bizonyította, hogy a szerződés alatt olyan szolgáltatást nyújtott e körben, amely ellentételezés nélkül maradt, ezért a viszontkeresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával az alperest keresete szerint marasztalni és perköltség megfizetésére kötelezni.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást pontatlanul rekonstruálta, illetőleg abból helytelen következtetést vont le. A vállalkozási szerződés alapján a felperes meghatározott javítási díjat volt köteles fizetni, ennek ellenében az alperes mint szolgáltató tartozott az adott terméket külön térítés nélkül kijavítani, indokolt esetben cserére jogosító igazolást kiadni. A felek a szerződésben meghatározták a szériahiba fogalmát, amely a 10 % feletti javítási teljes költség vonatkozásában mondta ki a felperes fizetési kötelezettségét. Ezen túlmenően szabályozták a konstrukciós hiányosságok következményeit is. A szerződés V/7. pontja szerint a hibás és nem javítható termék miatt a vásárlóktól beváltott csereutalvány kártalanítás ellenértékét az elszámolás alapját képező nagykereskedelmi ár erejéig a szállítási költséggel együtt a szolgáltató megtéríteni köteles. E rendelkezés szerint a csereutalványok esetében a készülékek a szolgáltatónál maradnak, a tulajdonába kerül, ugyanakkor a beszerzési nagykereskedelmi árat a felperesnek meg kell fizetnie.

Előadta, hogy valóban sérelmezte az indokolatlan cserék nagy számát, azonban a keresetet nem erre, hanem arra alapította, hogy az alperes az általa kiállított csereutalványok értékével, illetve a készülék nagykereskedelmi árával a szerződés szerint elszámolni köteles, azok ellenértékét meg kell fizetnie a részére.

Az elsőfokú bíróság - tévesen - egységesen minősítette a két különböző típusú tévékészülék és a rádiósmagnó meghibásodásának jellegét és a meghibásodáshoz kapcsolódó alperesi kötelezettséget.

Az AC 28G100ST típusú tévékészüléknél DK igazságügyi szakértő szériahibát állapított meg, amellyel kapcsolatban a 10 %-ot meghaladó javítási költségként általa kiszámított 98.113,- Ft-ot elismerte és ezzel a keresetét csökkentette is.

Az AC 20C5T típusú tévékészülék vonatkozásában az igazságügyi szakértő konstrukciós hibát állapított meg, ezért legfeljebb típushibának lehetne tekinteni az

ott felmerült hibákat, azonban a meghibásodás 9,2 %-os volt, így a teljes javítási költség az alperest terheli.

Az AC 103 típusú CD-s rádiómagnó esetében típushibát jelölt meg az igazságügyi szakértő. Álláspontja szerint a típushiba szériahibának minősül, a felperes helytállási kötelezettsége azonban csak a 10 %-os mértéket meghaladó meghibásodás esetén áll fenn. A szakértő a meghibásodás arányát 9,5 %-ban határozta meg. Ezen túlmenően előadta, hogy a meghibásodás okát és a javítás tényét, a beépített alkatrészt az alperes tartozott egyértelműen bizonyítani. Ehhez képest ezen készülékeknél a szakértő külön kitért arra, hogy a csereutalványokon a hiba okára vonatkozó rovat általában nincs kitöltve. Álláspontja szerint, így az alperes a beszámítási kifogását nem tudta bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a szakvéleménnyel és a tényekkel szemben a felperes által forgalmazott és az alperes által szervizelt mindhárom készülék típus esetében tévesen konstrukciós hiányosságot állapított meg, amelynek következményei a megrendelőt terhelik. Az elsőfokú bíróság ítélete nélkülözi a kellő mérlegelést, illetve a szakértői véleménnyel és a tényekkel ellentétet. A konstrukciós hiba esetleges fennállása, amely csak az AC 20C5T típusú készüléknél merülhet fel, nem jelenti azt, hogy a konstrukciós okból meghibásodott készülékekkel a szolgáltató alperesnek nem kell elszámolnia.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet és csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

A fellebbezési ellenkérelmében - annak tartalma szerint - kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

A felperes keresetével összefüggésben hivatkozott az elsőfokú eljárás során előterjesztett valamennyi írásbeli beadványban leírtakra. Az elsőfokú bíróság érdemi döntése a felperes keresetét illetően megalapozott, a kirendelt igazságügyi szakértői vélemények egyértelműek. A készülékek hibásak voltak, a hibákat nem az alperes okozta, a szerződés pedig pontosan meghatározta, hogy ebben az esetben a felek milyen módon kötelesek egymással elszámolni.

Csatlakozó fellebbezésében kérte a viszontkeresetének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a felperes marasztalását.

A felperes a csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében kérte a viszontkereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben történő marasztalását. Hangsúlyozta, hogy mind a szerződés nyelvtani értelmezése, mind a felek közötti tényleges jogviszony, illetve a szakmai szokások szerint az alperes szerződés értelmezése megalapozatlan.

A felperes jogi képviselője a másodfokú eljárás során a keresetét az elsőfokú eljárás alatt beszerzett szakértői véleményre tekintettel 911.315,- Ft-tal leszállította, ezzel részben elismerte az alperes beszámítási kifogását.

Az alperes jogi képviselője a másodfokú eljárás során a viszontkeresetét úgy pontosította, hogy változatlanul a főalkatrészek mint ingók kiadását kérte, a csatlakozó fellebbezése ezért tévesen tartalmazza a 350.000,- Ft megtérítésére vonatkozó igényét.

A felperes fellebbezése a kereset leszállításra tekintettel alapos, míg az alperes csatlakozó fellebbezése megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az elsőfokú bíróságnak a csatlakozó fellebbezéssel érintett viszontkereseti döntését vizsgálta, és megállapította, hogy a tényállást e körben helyesen állapította meg, és a peres felek által kötött vállalkozási szerződést értelmezve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a jótállási javítások költségelszámolása körében az átalánydíj fizetésén túlmenően a felperes nem volt köteles 100 db készülékenként 8 db főalkatrészt ingyenesen biztosítani.

A felek között létrejött vállalkozási szerződés VI/1. pontjának az elsőfokú bíróság által történő értelmezését támasztja alá az a tény is, hogy az alperes a vállalkozási szerződés megszűnéséig a 100 db készülékenként járó 8 db főalkatrész biztosítására vonatkozó igényét a felperesnek sem szóban, sem írásban nem jelezte, ingyen a felperestől csak olyan alkatrészeket kapott, amelyhez a felperes a készülékek gyártójától ugyancsak ingyen jutott hozzá.

Az alperes a csatlakozó fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre vagy bizonyítékra, amelynek alapján a másodfokú bíróságnak lehetősége lett volna az elsőfokú bíróság által a viszontkereset körében okszerű mérlegeléssel megállapított tényállás felülmérlegelésére, illetőleg az abból levont jogi következtetés megváltoztatására (Pp. 239.§; Pp. 206. §).

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának 7. oldal 5. bekezdésében valóban azt rögzítette, hogy a felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperes indokolatlanul írta ki cserére a hozzá javításra leszállított készülékeket, ezért köteles az ellenértékkel elszámolni a szerződés rendelkezései szerint.

A tényállás körében azonban a felperesi fellebbezéssel írtakkal egyezően azt állapította meg, hogy az alperes a javítás helyett kiállított csereutalványok ellenértékét nem fizette ki a részére a vállalkozási szerződés V/7. pontja alapján. A keresetet is ennek alapján bírálta el, és nem vizsgálta, hogy a cserék indokoltak voltak-e vagy sem, továbbá, hogy a D típusú tévékészülékekkel kapcsolatban nagyobb számban történt-e csere mint egyéb készülékek vonatkozásában.

A felperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői véleményre alapítva, tévesen valamennyi készülék konstrukciós hibáját állapította meg azzal szemben, hogy a három vitatott készülék típus körében a szakértők által megállapítottan a meghibásodások jellege eltérő volt.

Az elsőfokú bíróság rögzítette D K igazságügyi műszaki szakértői véleményében foglaltakat, aki mindhárom vitatott típusú készüléket vizsgálta, míg F I igazságügyi szakértő csak egy készüléktípust vizsgált a háromból. Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői véleményeket aggálytalannak találta, azokat ítélezése alapjául elfogadta, kizárólag Friedl István igazságügyi szakértő véleményével támasztotta alá a döntését.

Mindezek alapján megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy az alperes beszámítási kifogása három típusú készüléket érintett.

Az AC 28G100ST tévékészülék vonatkozásában D K igazságügyi szakértő a fennálló hibát egyértelműen szériahibának minősítette. Az erre vonatkozó megállapítást mindkét peres fél elfogadta. A peres felek a szerződésükben a IV/4. pontban meghatározták a szériahiba fogalmát, amely az azonos termékek 10 %-nál több, ugyanazon hiba miatti javítására vonatkozott. A szerződés ugyanezen pontjában a felek maguk rögzítették, hogy szériahiba esetén a 10 % feletti javítások teljes költségét a megrendelő viseli.

A szériahibával kapcsolatban egyéb jogkövetkezmény megállapítására a felek szerződésében nem került sor. A kirendelt igazságügyi szakértő ennél a típusnál a 10 % feletti javítási költséget bruttó 98.113,- Ft-ban állapította meg. Ennek összegszerűségét, amit az alperes a beszámítási kifogásában ugyancsak ilyen összegben jelölt meg, a felperes elfogadta, az elsőfokú eljárás alatt leszállítva a keresetét.

Szériahiba esetén csak a 10 % feletti részre vonatkozó javítási költség terhelte a szerződés szerint a felperest. A cserekészülékek ellenértékét nem neki, hanem az alperesnek kellett volna a részére megfizetni a vállalkozási szerződés V/7. pontja alapján, ezért ezen készüléktípusra vonatkozó alperesi beszámítási kifogás alaptalan.

Az AC 20C5T típusú készülékeknél D K igazságügyi szakértő és F I igazságügyi szakértő is egybehangzóan konstrukciós hibát állapított meg. A hiba jellegének megállapításával kapcsolatban a felek részéről további bizonyítási indítvány nem volt. A két szakvélemény ezen készüléktípus vonatkozásában egymással összhangban van, a megállapított hiba jellege is teljes mértékben megegyezik.

A konstrukciós hibával kapcsolatban a másodfokú bíróságnak értelmeznie kellett a vállalkozási szerződés V/5. és a V/7. pontjaiban foglaltakat.

A felek szerződése csak azt tartalmazza a V/5. pontban, hogy a konstrukciós hiányosságok következményei a megrendelőt terheli. A konstrukciós hiba a gyártási előírás, a gyártási dokumentáció hibája, amelynek minden következménye a szerződés szerint a felperest terheli. Konstrukciós hiba esetén nincs jelentősége a hibaaránynak, az minden egyes készülékre vonatkozik. Konstrukciós hiba esetén az alperest, mint szolgáltatót a garanciaátalányon túlmenően a javítással felmerült összes költség is terheli.

D K igazságügyi szakértő a szakvéleményében rögzítette, hogy ezen készüléktípusból 1.620 db került értékesítésre, és ebből konstrukciós hiba miatt munkalappal igazoltan 141 db készülék javítására került sor. Ennek javítási költségét az igazságügyi szakértő 911.315,- Ft-ban határozta meg, amire vonatkozóan az alperes előterjesztette a beszámítási kifogását és ugyanezzel az összeggel szállította le a keresetét a felperes a másodfokú eljárás során, ezzel elismerve azt, hogy ezen készüléktípusnál konstrukciós hibaként felmerülő valamennyi igazolt készülék vonatkozásában a teljes javítási költség őt terheli.

A konstrukciós hiányosságok következményei viselésétől azonban különbözik a vállalkozási szerződés V/7. pontjában rögzített, a csereutalvány kártalanítási ellenértékének az alperest terhelő fizetési kötelezettsége. Ez a pont úgy rendelkezik, hogy a garanciaidő alatt a kis- és nagykereskedelmi szervek által a vásárlóktól beváltott csereutalvány kártalanítás ellenértékét az elszámolás alapját képező nagykereskedelmi ár erejéig az esetleges jogosan elszámolható szállítási költséggel együtt a szolgáltató megtéríteni köteles. A szolgáltató fizetési kötelezettsége akkor áll be, amikor részére az igénylő szerv a csereutalványt és a kártalanítás tárgyát képező árut megküldi és az kézhezvételkor esedékes. Az így kártalanított készülékek a szolgáltató tulajdonát képezik.

Mindebből következik, hogy függetlenül attól, hogy ugyanannál a készüléktípusnál volt-e szériahiba vagy konstrukciós hiba, az alperes döntése alapján csereutalvány kiállítására került sor. Az alperesnek szerződéses kötelezettsége az, hogy a készülékek nagykereskedelmi árát a felperes részére kifizesse, ezzel egyidejűleg azon készülékek tulajdonjogát meg is szerzi.

Ezzel kapcsolatban a felperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a csereutalvány kártalanítás ellenértékének alperes részéről történő meg nem fizetése esetén a szolgáltatás és ellenszolgáltatás aránya felborulna, mivel a cserére szoruló készülékek az alperesnél maradnak, és ha a szerződés szerint azok ellenértékét nem fizetné meg, úgy ellenszolgáltatás nélkül jutna a készülékekhez az alperes. **D K** igazságügyi szakértő megállapítása szerint ezen készüléktípus vonatkozásában 46 db csereutalvány kiállítására került sor, amiből a felperes a keresetében 25 db megfizetésére tartott igényt, míg az alperes módosított beszámítási kifogása 20 db cserekészülék ellenértékére vonatkozott, amit korábban a felperes részére kifizetett. A vállalkozási szerződés V/7. pontja szerint azok ellenértékét valóban ki is kellett fizetnie, ezért az alperes beszámítási kifogása alaptalan, míg a felperes keresete e körben alapos.

Az AC 103 típusú CD-s rádiómagnó vonatkozásában **D K** igazságügyi szakértő a hiba okára a dokumentáció hiányában csak azt tudta megállapítani, hogy a hiba lehet konstrukciós hiba és lehet szériahiba is, annak utólagos eldöntése azonban nem lehetséges.

Mivel az alperes a szakértői véleményt teljes egészében elfogadta, és a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján fennálló bizonyítási kötelezettsége körében a hiba okát neki kellett volna bizonyítania, a bizonyítatlanságból adódó következményeket a másodfokú bíróság az alperes terhére értékelte, ezért ezen készülékkel kapcsolatban felmerült javítási költségre a felperessel szemben nem tarthat igényt, és az általa kifizetett csereutalványok ellenértéke sem illeti meg, azt a felperes részére a V/7. pont alapján meg kell fizetnie.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes leszállított keresete szerint marasztalta az alperest a vállalkozási szerződés V/7. pontjában foglalt fizetési kötelezettségére tekintettel.

A tőke után járó késedelmi kamatot az alperes által nem vitatott középátlagos időponttól kezdődően a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint határozta meg azzal, hogy a szerződéskötés időpontjára és a pénztartozás esedékességének időpontjára tekintettel a kamat mértéke évi 12 %.

A felperes a keresete vonatkozásában 4/5-öd részben pernyertes lett, 1/5-öd részben pedig pervesztes lett, így a pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembe véve a másodfokú bíróság az első- és másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése döntött.

A perköltség megállapítása körében a másodfokú bíróság figyelemmel volt arra is, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során összesen 208.800,- Ft, míg a felperes összesen 112.000,- Ft szakértői díjat előlegezett. Az elsőfokú eljárás során felmerült összesen 320.800,- Ft szakértői díj vonatkozásában az 1/5-öd pervesztességre figyelemmel 64.160,- Ft terheli a felperest, míg az alperest 256.720,- Ft terhelne amennyiben a szakértői díjat egyformán előlegezték volna.

Mivel a szakértői díj nagyobbik részét az alperes előlegezte, a felperes a kisebbik részét, ezért a pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembevéve a megállapított elsőfokú perköltségből 47.840,- Ft a felperesnek járó szakértői díj. Ezen túlmenően az eljárási illetéknél figyelemmel volt a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes a keresetlevelén 348.000,- Ft-ot rótt le, az 1/5-öd pervesztességére tekintettel 69.600,- Ft-ot maga visel, míg 278.400,- Ft megfizetése a pervesztességére tekintettel az alperest terheli. A felperes által lerótt 342.100,- Ft fellebbezési eljárási illetékből az 1/5-öd pervesztességére tekintettel 68.420,- Ft-ot visel a felperes, míg 273.680,- Ft-ot kell az alperesnek a részére megfizetni, így a felperesnek járó első- és másodfokú eljárási illeték összege összesen 552.080,- Ft.

Az ügyvédi munkadíj számításánál a másodfokú bíróság értékelte azt, hogy eredetileg a felperes a keresetlevelét 5.800.020,- Ft megfizetésére nyújtotta be. A megbízási díj vonatkozásában külön szerződés csatolására nem került sor, ezért az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján mérlegeléssel állapította meg.

A felperes 4.640.000,- Ft vonatkozásában lett pernyertes, ezért ügyvédi munkadíjként a rendelet alapján 232.000,- Ft + 46.400,- Ft áfa illeti meg. A felperes pernyertessége a másodfokú eljárásban ugyancsak ugyanilyen arányban állapítható meg, ezért a rendelet 3. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásra megállapította ügyvédi munkadíj fele, azaz összesen bruttó 139.200,- Ft illeti meg. A másodfokú bíróság így az első- és másodfokú eljárásra is kiterjedően ügyvédi munkadíj címén a felperes javára, pernyertességét is figyelembe véve, összesen 417.600,- Ft-ot állapított meg.

A felperes a viszontkereset vonatkozásában teljes egészében pernyertes lett, így azután összesen 31.500,- Ft ügyvédi munkadíjra jogosult.

Budapest, 2009. év április hó 8. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

Bírósági tisztviselő